

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girilmelidir.»

Adres : P.K. 68
ZONGULDAK
Fiyatı : 250 krş.

İŞÇİ DAVASI

BU SAYIDA :

- Sosyalist Toplumda Çocuklar.
- Türk - Sovyet Anlaşması
- Türkiye'de Sosyalizmin Sorunları
- Sosyalist Enternasyonal

YIL : 3 — SAYI : 69

barış — demokratik haklar — sosyalizm

5 OCAK 1977

İŞÇİ SINIFI VE DEMOKRASİ...

B A Ş V A Z I

MC İKTİDARI DEMOKRASİYİ BOĞAMAZ...

MİLLİYETÇİ CEPHE (MC) iktidarının iş başında bulunduğu 1976 yılında işçi sınıfı ve emekçiler sıkıntılı günler yaşadılar.

MC iktidarı, kendisine karşı yönelen muhalefet eylemlerini «baskı» yoluyla sindirmeyi temel ilke kabul etti. İşçiler, emekçiler, aydınlar büyük baskı altında tutuldu. Dövmeler, tutuklamalar, işten çıkarmalar, işkenceler, cinayetler bir birini kovaladı. Önceleri daha çok öğrencilerin üzerine salınan silahlı zorbalara, artık işçilerin üzerine yollanmaya başlandı. «Komando» adı verilen bu faşist kafalı zorbalara açıkça himaye gördüler.

Tüm baskılar ülkedeki sosyal muhalefetin hızını kesemedi. En başta işçi sınıfının birlik ve mücadele gücü 1976'da daha da yükseldi. İşçi sınıfı ilk defa geçen yılın 1 Mayıs gününde «ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFI DAYANIŞMASI» bayramını kitle halinde gösteriler yaparak kutladı. İşçi sınıfının öncülüğünde tüm demokratik güçler yeniden kurulmak istenen DEVLET

BÜTÇENİN BEŞTE BİRİ SİLAHLARA AYRILDI

SİLAH HARCAMALARI AZALTILSIN

1977 Bütçe tasarısı Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanmış ve Meclislere verilmiştir. Bütçe tasarısı, şu sıralar, 35 Milletvekili ve 15 Senatörden oluşan BÜTÇE KARMA KOMİSYONU'nda bölüm bölüm görüşülmektedir.

Bütçe tasarısı açıklanırken, 1977 bütçesinin 220 milyar lira tutarında olduğu ve en fazla ödeneğin «Milli Savunma Bakanlığı»na ayrıldığı Hükümet sözcüleri tarafından ifade edildi.

Bütçede en büyük paranın bu şekilde silah harcamalarına ayrılmış olması çağımızdaki gelişime ters düşüyor. Çağımızda ülkeler arasındaki sorunların barışçı yoldan çözümlenmesi yolunda adımlar atılırken iş başındaki MC ikti-

Devlet bütçesindeki paraların çarçur edilmesi işçi sınıfının ve emekçilerin zararına değildir. Bütçe gelirlerinin hemen hepsini işçilerden, memurlardan kesilen vergiler teşkil eder. İktidarda sermaye sınıfı olduğu için bütçe imkanları da onların yararına harcanır. «Savunma» adıyla çeşitli silahlanma işlerine ayrılan bu paralar uluslararası yerli silah tekellerinin cebine girer.

Ülkedeki tüm ilerici ve demokratik güçler bu haksız tutuma karşı çıkmalıdır. Bütçenin beşte birini kapsayan silahlanma harcamaları mutlaka azaltılmalıdır. Bu paralar okul, yol, su, hastane gibi halkın çoğunun faydalanacağı alanlara harcanmalıdır.

BÜTÇEDE SİLAHLANMA HARCAMALARI AZALTIL-

SERMAYE ÖRGÜTLERİ BİRLEŞİYOR

İki yıldır hazırlıkları yapılan TÜRK HÜR TEŞEBBÜS KONSEYİ'nin kurulduğu 21 Aralık 1976 tarihinde resmen açıklandı. Bu konseye şu sermaye örgütleri katılıyor;

- Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Borsalar Birliği,
- Türkiye Ziraat Odaları Birliği,
- Türkiye Esnaf ve Sanaatkarlar Konfederasyonu,
- Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu,
- Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği.

İrili ufaklı tüm sermaye kuruluşlarının üst seviyede örgütlenmesi ve birleşmesi anlamına gelen Hür Teşebbüs Konseyi'nin asıl amaçları şunlardır:

- Mevcut kapitalist sistemi korumak,
- İşçi sınıfı hareketini durdurmak için ortak hareket etmek,
- Küçük sermaye sahiplerini büyüklerin peşine takmak,
- Seçimlerde sermaye partilerine kitle tabanı sağlamak,
- Toplumun bütün kurumları üzerinde ekonomik ve politik baskı kurmak.

Bu konseyin kurulmasında baş rolü ODALAR BİRLİĞİ oynamıştır. Bu birlik yöneticileri yukarıdaki amaçların yanı sıra tüm sermaye kuruluşlarının açıkça AP'yi desteklemesini istemektedirler. CHP lideri Ecevit bu nedenle konseye karşı çıkma gereği duymuştur.

Hür Teşebbüs Konseyi'nin kurulması kapitalizmin gelişmekte ve sınıf mücadelesinin keskinleşmekte olduğunu gösteriyor. İşçi sınıfı hareketi güçlendikçe büyük sermaye küçükleri yedeğine almak için çabasını arttırıyor. Küçük sermaye sahipleri mülkiyet tutkusuyla büyüklere umut bağlıyor. Oysa kapitalizm geliştikçe tekelleşme süreci hızlanacak ve kü-

GÜVENLİK MAHKEMELERİNİ protesto ettiler. Büyük işyerlerinde devrimci işçilerin başlattığı iş bırakma eylemleri işçi sınıfının tarihine 16 EYLÜL DİRENİŞİ olarak yazıldı.

Milliyetçi - Sağcı partilerin oluşturduğu MC iktidarı içinde geçen yıl sürtüşmeler arttı. Buna rağmen iktidardan ayrılmaya da cesaret edemediler.

MC iktidarı her alanda mevcut olan bunalımı artırdı. Ekonomik politika diye bir şey kalmadı. Ülke ekonomisi baştan kara yönetildi. Bu dönemde dış ticaret açığı yükseldi. Döviz kaynakları kurutuldu. İç ve dış borçlar yukarıya fırladı.

Bu iktidarın dış politikası da garip bir şekil aldı. Her partiden ayrı bir ses çıktı. İktidar iki lafın birinde «komünizm» e çatarken, sıkışıkça sosyalist ülkelerden ekonomik yardım almayı da ihmal etmiyordu. Dış politikanın temel ilkesi olarak «iki yüzlülük» seçilmiş oluyordu.

Bütün bunlara karşılık parlamento içindeki muhalefetin durumu da tutarlı değildi. Bir sürü parlak laftan başkası yoktu. Hele hele CHP'nin çok iddiası vardı. «Yahya Demirel» dedi, olmadı. «Gensoru» dedi, olmadı. «Hora» dedi olmadı. «Erken seçim» çoktan unutuldu. CHP sorunların köküne değil, görünüşe karşı çıkmayı alışkanlık edindi.

Esasen CHP'den veya sermaye partilerinden daha ötesini beklemek de boşunaydı. Evet, mevcut iktidarın bir sürü haksızlığı, yolsuzluğu vardı. Ama asıl sorun sistemin yapısından doğuyordu. Tüm sömürü ve baskının kaynağı kapitalist sistem idi. Kapitalist sistemin özüne karşı çıkamayınca CHP'nin yapacakları ancak bunlar olabilirdi.

İşte Türkiye'de 1977'ye devrolunan en büyük sorun budur. Ülkede eksik olan en büyük şey, gerçekten muhalefet yürütecek bir «parti» nin yokluğudur. Kapitalist sistemin özüne karşı çıkmayan partiler gerçekte muhalefet partisi sayılmazlar. Ancak ve ancak işçi sınıfının partisi sömürü ve baskı sisteminin kökünden değişmesini isteyebilir.

İşçi sınıfına inanan işçilerin ve aydınların politik alandaki görevi, böyle bir partinin sağlam temeller üzerinde oluşturulması ve varlığının kabul ettirilmesidir.

İŞÇİ DAVASI

darı silahlanmak için çabalyor.

SIN!...

ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFI DAYANIŞMASI CORVALAN ÖZGÜRLÜĞE KAVUŞTU

Şili Komünist Partisi'nin 60 yaşındaki Genel Sekreteri Luis Corvalan (Korvalan) 19 Aralık günü özgürlüğüne kavuştu.

Korvalan 16 yaşından beri Şili işçi sınıfının sömürü ve zulme karşı verdiği mücadelenin içinde yer alıyor. 1958 yılından beri Şili Komünist Partisinin Genel Sekreteri. Şili halkının oylarıyla seçtiği komünist senatör.

Korvalan, Amerikan emperyalizmi ile işbirliği halindeki cuntacı generallerin 1973 yılında yaptıkları kanlı darbeden sonra zindana atılmıştı. İlerlemiş yaşına rağmen, binlerce işçi, emekçi, aydın ve demokratla birlikte türlü işkencelere tabi tutuldu. O, üç yıl boyunca, inandığı davasına ihanete zorlandı. Ama Korvalan, Şili işçi sınıfı gibi direnmesini bildi. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı, dünya demokratik kamuoyu Şili İşçi Sınıfını ve Korvalan'ı yalnız bırakmadı. Şili'nin cuntacı generalleri ve emperyalizm, işçi sınıfının bu uluslararası dayanışması karşısında gerilemek zorunda kaldı. Korvalan geçen ay zindandan kurtuldu.

Elde ettiği özgürlüğünü Şili halkının kurtuluşu için kullanacağını açıklayan Korvalan, Sovyetler Bir-

liği Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev'e şu mesajı gönderdi :

«250 milyon Sovyet insanının her birine, Şili halkına gösterdiği muazzam yardım için teşekkür etmek, minnettarlığımı belirtmek isterim. Özellikle Lenin'in partisine, Merkez Komitesine, Brejnev'e Şili partilileriyle gösterdiği dayanışma için şükran borcumu ifade etmek isterim.»

Aynı şekilde, Şili Komünist Partisi de bir bildiri yayınlamış, «L. Korvalan'ın serbest bırakılmasının sağlanması, bütün uluslararası kamuoyunun zaferidir. Şili Komünist Partisi dünyanın anti - faşist, demokratik güçlerinin gösterdiği bu dayanışmanın sürmesini, geri kalan tutukluların da serbest bırakılması için mücadeleye devam etmelerini rica ediyor.» demiştir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi bu mesajlara verdiği cevapta, Sovyet emekçilerinin Korvalan'a derin bir saygı ve sevgi beslediğini belirtmiştir. Şili işçi sınıfının ve Korvalan'ın kahramanca mücadelesinin ve faşizmin zindanlarında yiğitçe davranışlarının hayranlıkla izlendiğini dile getirmiştir.

çükler yok olmaya doğru gidecektir.

CARILLO SERBES BIRAKILDI

İspanya Hükümeti, geçen ay halkın önüne güya bir «reform» programı sundu. Bu, Komünist Partisine yasal çalışma imkânı tanımayan sınırlı «demokratik» bir reform programıydı.

Fakat İspanya işçi sınıfı, demokrasinin sınırlı tutulmasına karşı çıktı. Kendi öz partisi İspanya Komünist Partisine (İKP) de yasal çalışma hakkının tanınmasını istedi. İKP Genel Sekreteri Santiago Carillo (Karillo) da İspanya'ya gelerek bir basın toplantısı düzenledi. Partisinin gelecek yıl yapılacak genel seçimlere mutlaka katılacağını, bunu kimsenin önleyemeyeceğini açıkladı.

Franko'dan sonra kurulan hükümet Karillo'nun ülkeye girmesine konan yasağı da kaldırmamıştı. Polis Karillo'yu tutukladı. Karillo ile birlikte İspanya Komünist Partisinin 7 yöneticisi hapsedildi.

Karillo'nun tutuklanması İspanya işçi sınıfının ve emekçilerinin büyük tepkileriyle karşılaştı. Yüzbinlerce işçi, emekçi, aydın, demokrat İKP'nin düzenlediği protesto gösterilerine katıldı. GENEL GREV, İspanya'da hayatı felce uğrattı. Yüzbinlerce insan, «İKP'ne ve Karillo'ya özgürlük» diye bağırdı.

Karillo'nun tutuklanması, ülke

dışında da tepkilere yol açtı. Avrupa işçileri, emekçiler, komünistler, sosyalistler ve demokratlar İspanya hükümetinin bu tutumunu protesto ettiler. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi bir bildiri yayınlamaya Karillo'nun tutuklanmasının insan haklarının ve temel özgürlüklerin kabaca çiğnenmesi anlamına geldiğini açıkladı. Bildiride, «Merkez Komitesi, İspanyol yurtseverlerinin ezilmesini şiddetle protesto etmekte, bütün İspanyol yurtseverleri ve demokratlarıyla birlikte İspanyol komünistlerinin özgürlüklerinin iadesini istemektedir.» denildi.

Portekiz ve Yugoslavya tutuklama olayına karşı ilk tepkiyi gösteren ülkelerden oldular.

İspanya hükümeti, ülke içinden ve dışından yönelen bu protestolar karşısında Karillo ve arkadaşlarını serbest bırakmak zorunda kaldı. Böylece Karillo, İspanya işçi sınıfının ve onunla dayanışma içinde olan uluslararası işçi sınıfı hareketiyle demokratik kamuoyunun aktif mücadelesi sonucu özgürlüğüne kavuştu. Karillo'nun serbest bırakılması, İspanya işçi sınıfının gücünü burjuvaziye kabul ettirmesidir. İspanya Komünist Partisinin varlığının fiilen ve hukuken tanınmasıdır.

SOSYALİST TOPLUMDA ÇOCUKLAR..

SOSYALİST ÜLKELERDE ÇOCUKLAR MUTLUDUR

Çocukların her sistemde ayrı bir yeri vardır. Kapitalist sistemde, yüklerin arasında varolan eşitsizlik aynen çocukların arasında da vardır. Patron çocuklarının daha doğmadan bütün ihtiyaçları hazır, işçilerin, emekçilerin çocukları ise doğdukları andan itibaren kendilerini sorunların içinde bulurlar.

Kapitalist sistemde işçi, emekçi ailelerinde anaların işi zordur. Gebelik sırasında tedavi imkanları çok kıttır. Çocukların ve anaların doğumdan sağ çıkması şansa kalmıştır. Hayata gözünü açan çocuğun bakımı, beslenmesi, giyinmesi, eğlenmesi ve eğitilmesi başlı başına bir sorundur.

Sosyalist sistemde çocuk sorunları çözülmüştür. Sosyalist ülkelerde tüm çocuklar devletin korunması altına alınmıştır. Doğum evleri, çocuk bakım evleri (kerşler), çocuk hastaneleri, çocuk bahçeleri, çocuk okulları (ana okulları) devlet eliyle sağlanmıştır.

Sosyalist sistemde çocuklara bir yük gözüyle bakılmaz. Çocuklara çok değer verilir ve geleceğe hazırlanmaları için çaba gösterilir. Devlet imkanları çocuklara eşit olarak harcanır.

Sosyalist ülkelerde tüm çocuklar mutludur!...

Sovyetlerde köylerde bile ana okulları var

Sosyalist ülkelerde eğitimin amacı, üretime katkıda bulunacak ve topluma yararlı olacak insanlar yetiştirmektir. Çocukların eğitiminde ileride hayata uyabilmeleri bu nedenle büyük önem taşımaktadır. Çocuklara sadece kitâbî bilgiler verilmeyip, ayrıca bazı konularda pratik çalışmalar da yaptırılmaktadır.

Sovyetler Birliğinde çocuklar için özel olarak yaptırılan 40 demiryolu hattı bu tip eğitime bir örnektir. Donetsk Bölgesindeki birbuçuk millik demiryolu hattı bunlardan biridir. Bu hattaki dar demiryollarında çalışan Çekoslovak yapısı Dizel motorlu trenin tam teşekküllü kontrol ve sinyal tertibatı vardır. Yöneticiler, bekçiler,

sürücüler ve sinyalciler hep çocuktur. Bu çocuklar kış aylarında bu iş için yetiştirilirler. Tatillerinde de buraları yönetirler. Bir mevsim boyunca bu hatlarda 2 milyon kadar insan taşınır.

Demiryolu hatlarının ilki 1935 de Tibilisi de açılmıştı. Şimdi ise bu işletmelerin toplam hat uzunluğu 25 bin mili bulmuştur. Yani, çocukların yönettiği bu hatlarda trenler, dünyayı bir defa dönecek kadar yol alıyorlar.

Yaz aylarında böyle çalışmalar yapan çocuklar, hem eğlenmiş oluyorlar, hem de belirli yetenekler kazanmış oluyorlar.

BULGARİSTAN'DA ÇOCUK SAĞLIĞINI KORUMA

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti, anaların ve çocukların sağlığını korumaya çok önem verir.

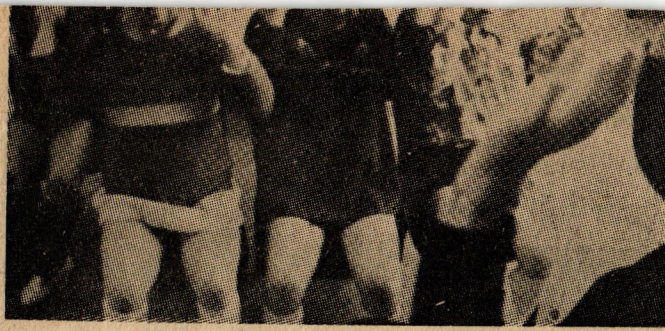
1971 - 1975 yılları arasında uygulanan altıncı beş yıllık plânda ana ve çocuk sağlığını koruma kuruluşları plân hedeflerine tamamen ulaşmıştır. Devletin sağlık imkânlarından yararlanmayan ana ve çocuk kalmamıştır. Artık yapılması gereken bu hizmetlerin daha da iyileştirilmesidir.

Bu amaçla HALK SAĞLIĞI BAKANLIĞI bir yönetmelik hazırlamış ve 1980 yılına kadar ana ve çocukların korunması işlerinin daha da geliştirilmesi yolunda şu hedefleri tespit etmiştir. :

• Doğumevi ve çocuk hastaneleri daha modern tesisler haline getirilecektir.

• Sağlık tesislerindeki çeşitli dallarda uzmanlaşmış kadrolar artırılabilecektir. Sağlık işçilerinin eğitim seviyesi yükseltilecektir. Bu arada tüm sağlık personelinin çalışmaları daha sıkı denetlenecektir. Ulaşılan sonuçlara göre tedbirler alın-

Ana okullarının giderlerini devlet karşılıyor.

Sovyetler Birliğinde Çocuk ve Eğitim

Sovyetler Birliğinde devletin eğitim sorunlarına el atması ilkokul öncesinden başlamaktadır. Sovyetlerde devlet eliyle kurulmuş binlerce ANA OKULU vardır. Bu okullarda küçük çocukların her türlü ihtiyaçları karşılanır. Çocukların eğitim, sanat, spor yönünden gelişmeleri için ilk adımlar bu okullarda atılır.

Küçük çocukların bu şekilde yetiştirilmesi, aileleri için bir güvence olmaktadır. Analar - babalar çocuklarının ehil ellerde yetiştiğini bilmekte, ve gelecekte yeteneklerine uygun olarak toplumdaki yerlerini alacaklarına inanmaktadırlar. Böylece ana - babalar huzur içinde kendi işlerine bakmaktadırlar. Sovyetler Birliğinde her ana - babaya bu imkân tanınmıştır. Devlet bu hizmeti karşılığında ailelerden çok düşük bir ücret almaktadır.

Bu okullardan birinin yöneticisi olan Bayan Kornelya Tunikova kendi okulunu şöyle anlatıyor :

«Bugün okulumuzda 280 öğrencimiz vardır. Ayrıca öğretmen, doktor, hemşire ve idari personelden oluşan 50 kişilik yönetici kadromuz vardır. Okulumuz, haftanın altı günü açıktır. Sabah 7,30 dan akşam saat 16,30'a kadar çalışmaktadır. Öğrencilerimiz her gün evlerinden servis arabamız ile alınmakta ve yine akşamları ailelerine teslim edilmektedir.

Bütün ana okulları tek bir temel program gereğince çalışırlar. Bütün okullarda yabancı dil öğretimi deney - tanıtma - anlama metoduna göre yapılır. Geçmiş yıllarda uygulanan me-

todlar bugüne göre ilkel kalır. Eskiden yabancı dil öğretimi daha çok ezbere dayanıyordu. Bugün uyguladığımız ileri metodlar ile çocuklarımızın yabancı dile ilgisi ve başarı oranları çok artmıştır. Üstelik, yabancı dil derslerindeki bu başarı, müzik, sanat ve spor alanlarındaki başarıyı da düşürmemiştir.»

SOVYETLER BİRLİĞİNDE 850 ÜNİVERSİTE VAR

Sovyetlerde küçük çocuklara gösterilen bu titizlik toplumun genel eğitim seviyesini yükselmesinde etkisini göstermektedir.

Gerçekten de geçen yılın Eylül ayında başlayan yeni ders yılında 40 milyon öğrencinin çeşitli okullarda okuduğu hesaplanmıştır. Bu okullarda öğretmen olarak görev yapanların sayısı 3 milyonu bulmaktadır.

Sovyetler Birliğinde 8 yıllık temel eğitim mecburidir. Bu okulları bitirenlerin yüzde 96 sı çeşitli okullarda öğrenime devam etmektedir.

Sovyetler Birliğinde 850 Üniversite, ve 6 bin 272 meslekî - teknik okul vardır. Çalışan gençler akşam okullarına devam etmektedir. Geçen yıl bu şekilde 4 milyon genç işçi akşam okullarından diploma almıştır.

Halen SSCB'de her üç kişiden biri yüksek veya orta tahsillidir. Çalışan nüfusun dörtte üçü belirli bir dalda uzmanlık eğitimi görmüştür.

Bugünün küçükleri - yarının yöneticileri...

ÇOCUKLAR GELECEK İÇİN HAZIRLANIYOR

Sosyalist ülkelerde çocukların eğitimi sadece şehirlerde değil, köylerde de aksamadan yürütülür.

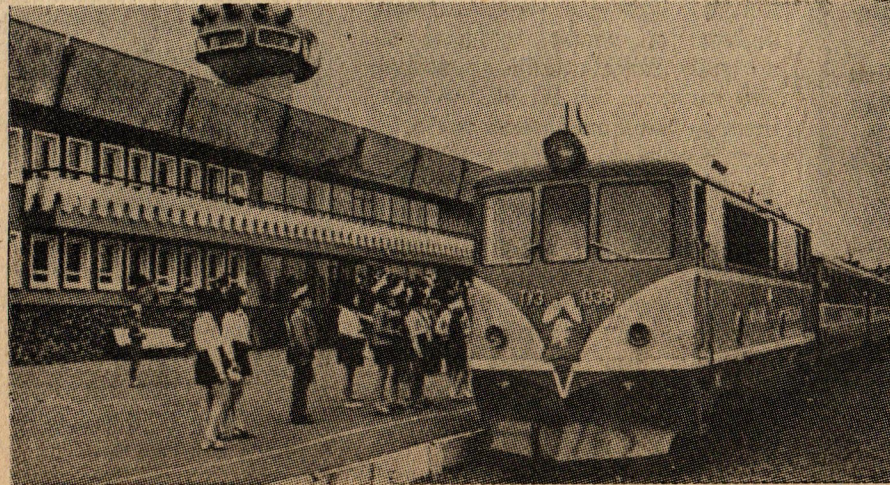
Sovyetler Birliğinde tarım işlerinde çalışanlar «Kollektif Çiftlikler» içinde örgütlenmiştir. Bu çiftliklerde çalışanlar, emeğine göre üretimden payını alırlar. Çalışanların her türlü sosyal ihtiyacı da karşılanır. Bu arada küçük çocukların eğitimi için aynen şehirlerde olduğu gibi buralarda da ana okulları vardır.

Adını Sovyet Devletin Kurucusu LENİN'in eşinden alan KRUPSKAYA Kollektif Çiftliğindeki çocukların eğitimi buna örnektir. Çiftliklerde kreşlerin yanı sıra üç de ana okulu var. Bu okullarda 700 öğrenci mevcuttur. Ayrıca çiftliğin 750 kişilik ortaokulu vardır. İhtiyacı karşılamadığı için yeni bir ortaokul daha

yapılmaktadır.

Bu çiftlikteki 80 tarım işçisinin çocukları Müzik Okuluna devam etmektedir. Bunlar, bütün çocuklar arasından seçilen müziğe eğilimli çocuklardır. Bu okulda başarı gösterenler ikinci bir müzik okuluna devam etmektedir. Halen 14 tarım işçisinin çocuğu bu, ikinci müzik okulundadır.

Çiftliklerde hayat düzenlidir. Ürün kaldırma mevsiminde herkes işinin başında olur. Yemekler işbaşında sıcak olarak yenir. Çamaşırlar toplu olarak bir çamaşırhanede yıkanır. Çalışmalar bitince tarım işçileri tatil yerlerinde dinlenirler. Tüm teknik ilerlemelere rağmen tarım işçiliği çok yorucu olduğundan bu tatil yerleri önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Ayrıca çiftçiler sağlık hizmetlerinden de bedava yararlanır.

Bu trenleri çocuklar işletiyor

çocukları, başarılı çalışmalar teşvik edilecektir.

• Bütün çocuk doktorlarının büyük hastanelerde ihtisas yapmaları ve yetişmeleri sağlanacaktır. (Geçen yıl Yüksek Tıp Enstitüsü bünyesinde ayrıca «Çocuk Hastahkları Bölümü» açılmış ve ilk yıl için 150 öğrenci alınmıştır.) Bunun yanında, hemşire ve ebelerin yarı yüksek öğrenimlerini yapmaları ve mesleklerinde daha iyi yetişmeleri için imkânlar da sağlanmıştır.

• Anaları hasta olan çocuklar, sakat doğanlar, sonradan sakatlanan çocuklar ve vakitsiz doğanlar en titiz tedavi imkânlarından yararlanacaktır. Çocuk hastahklarının yayılmadan önlenmesi ve kontrolü konusunda daha modern sistemler uygulanacaktır. Bu konudaki çabalar, sadece şehir çocuklarına değil, aynı zamanda köy çocuklarına da harcanacaktır. Sağlık ekiplerinin köylere yaygınlaştırılması hızlanacaktır.

Sonuç olarak, doğum yardımı ve çocuk sağlığını koruma açısından altıncı beş yıllık plânda ulaşılan başarılar sevindiricidir. «Çocuk ölümü» göstergesini bir örnek olarak ele alalım. Beşinci beş yıllık plânda Bulgaristan'da çocuk ölümü oranı ortalama binde 30 idi. Altıncı beş yıllık plân döneminin son yılında (1975) aynı oran binde 23'e kadar düşmüştür. Bu yoldaki çalışmalarımız aralıksız olarak devam edecek ve çocuk ölümü oranı daha da düşecektir.

NOT : Bu yazı, Bulgaristan Halk Sağlığı Bakanlığı «Anahk ve çocukluk» Şubesi Yönetmeni Doktor Boyan ZAHARİEV'in «Soyfa - Pres» YABANCI DİLLER BASIN - YAYIN AJANSI Bülteninde çıkan makalesinden özetlenmiştir.

SOSYALİST TARTIŞMALAR

NEDEN SOSYALİST DEVRİM (2)

«DAR SOSYALİZM» Mİ «SAF SOSYALİZM» Mİ?

Söz konusu yazıda şöyle deniliyor : «Lenin'in ısrarla önemini belirttiği somut ve titiz çalışmalarla «geçiş» biçimlerini bulup çıkarmak görevi onlar için (sosyalist devrim tezini savunanlar kastediliyor) bir şey anlatmıyor. Geçiş için tek bir biçimin olamayacağı yolundaki leninist uyarıyı hiç akıllarına getirmiyorlar. Onlar için ne taktik ne strateji söz konusu değil.»

Taktikte ve stratejide kimin ne anladığını daha önce gördük. Şimdi H. Engin'in Lenin'i nasıl tahrif etmeğe çalıştığını görelim :

Lenin, stratejik hedefin, yani devrimin karakterinin çeşitlerinden, biçimlerinden bu şekilde bahsetmez. Zaten yukarıya aldığımız paragrafa da dikkatle bakacak olursak bunu görürüz. «Geçiş» lerden değil, «Geçiş» in biçimlerinden bahseder Lenin. Yani seçimle mi, bir ayaklanmayla mı, yoksa daha başka yollarla mı? H. Engin yazısı boyunca böyle bir şeye temas bile etmiyor. Yazısında eleştirilen «geçiş» in kendisi, yani sosyalist geçiş. Kısaca şu soru da sorulabilirdi. Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin programında kaç «geçiş» ten bahsedilir?

H. Engin, «geçiş» ile «geçişin biçimlerini» özdeşleştirerek Lenin'i tahrif etmeye çalışıyor. Amaç ortada: Her olabirlik için bir «geçiş». Ve bu metafizik özdeşleştirmeden de faydalanarak, her olabirlik için bir stratejik hedef tayin etme, veya olanağını, esnekliğini kazanmak.

Devam edelim: «Yukarıdaki kehanet (sosyalist devrim tezi «kehaneti» ben koydum) sosyalist devrim koşullarının ülkemizde artık olgunlaştığı varsayımına dayanıyor.»... Ve bir sürü demagoji. Neyin «kehanet» olduğunu gördük ve ileride göreceğiz. Şu da bilin-

ları, sosyalizm için savaşın bir parçası olarak görmekteyiz. Tekellere ve onların ekonomik egemenliklerine karşı verilen savaşta gerçekleştirilecek köklü demokratik dönüşümler, sosyalizmin zorunluluğu bilincini geniş yığınlara aşılayacaktır.» (Zirve konferansı. s. 44 - 45)

Aslında bunlara bile gerek yok. Şayet her ülkenin kendine özgü koşulları varsa, şayet bir ülkenin devriminin yolu, karakteri o ülkenin devrimcileri tarafından çizilebileceği doğru ise ve bu 1969 Zirve Konferansı tarafından oy birliği ile kabul edilerek karara bağlanmış ise sayın H. Engin, dünyada kaç tane Türkiye vardır? Şayet Türkiye gerçeği sosyalist devrim tezini dayatıyorsa, bu enternasyonalist ilkelere ters düşebilir mi? Şayet ters düşüyor ise bunlar nelerdir?

H. Engin devam ederek şöyle diyor: «Kimse Çin seddi üzerinde tartışmıyor.» Çok doğru söylüyorsunuz bay H. Engin. Siz Çin seddi üzerinde tartışmıyorsunuz, Çin seddini savunuyorsunuz. Kapitalist üretim tarzı hakim, burjuvazi «siyasi duvarını» çekmiş, ama siz tutturmuşsunuz «ille de Ulusal Demokratik Devrim. Ulusal demokratik devrim olmadan sosyalist devrim yapılamaz.» Bu ne oluyor bay H. Engin? O Çin seddi dediğin şeyin kendisi değil mi?

Bakın Ekim devriminin dördüncü yıl dönümünde Lenin ne diyor :

«... Burjuva - Demokratik devrimi yaptık. Bilinçli, sağlam ve sarsılmaz bir şekilde sosyalist devrime doğru ilerliyoruz. ve biliyoruz ki bu, burjuva - demokratik devrimden bir Çin seddi ile ayrılmış değildir...»

«... Dine bakın, kadınlara hak tanınmaması meselesine bakın, Rus olmayan uluslara uygulanan baskı ve eşitsizliğe bakın. Bunlar burjuva - demok-

M. ÇUBUK (Elbistan)

rına kadar genişlemiş, kapitalist üretim temeli üzerinde emperyalizmden «bağımsız», yalnız burjuvazisi ve proletaryası olan bir toplum. O zaman belki (belki diyorum, çünkü her zaman için sosyalist devrimi hedef alan yeni bir «azami» program bulunabilir.) «azami» programın hedefi olan sosyalist devrim, asgari programın hedefi olabilir. Bu da sosyalist devrimi istememektir. Herhangi bir şeyi olmayacak duruma erteleyerek istemek, o'nu istememekle özdeştir.

SONUÇ OLARAK

Yazımın giriş bölümünde Lenin'den bir alıntı yapmıştım; «Devrimci proletaryanın partisinin, görevlerini ve hareket tarzını belirlemek için bugün kılavuz sayması gereken kesin olarak sabit olmuş nesnel olgular hangileridir?»

Cevap veriyorum :

a — Burjuvazinin «siyasi duvarı» olgusu.

b — Emperyalizmin temel ittifakını burjuvazinin «siyasi duvarı» ile yaptığı olgusu Türkiye'yi emperyalizme bağlamı kılan tek başına burjuvazinin şu veya bu kliği ne de emperyalizmin tek yanlı zorlamasıdır. Türkiye'yi emperyalizme bağlamı kılan bizzat kapitalist üretim tarzının kendisidir. Bunun için de bağımsızlık mücadelesinin kapitalist üretim tarzına karşı verilecek mücadeleden ayrı düşünülmemeyeceği gerçeğidir, olgusudur. Bu olguda, burjuvazinin herhangi bir kesiminin «ulusal» olamayacağı sonucu çıkar.

H. Engin «ulusal» burjuvazinin «potansiyel» olarak var olduğunda, devrimin olgunlaştığında işçi sınıfının yanında «olabileceği» nden (altını ben çizdim) bahsediyor. «Burjuvazinin siyasi

İŞÇİ DAVASI'na GELEN eleştiriler VE cevaplar

İşçi Davası'nın geçen sayısı (68 ci sayısı) 8 sayfa olarak çıktı. Geçen sayıya yöneltilen eleştiriler şu noktada toplanıyor:

1 - Sekiz sayfa olması iyi ama gazete çok yoğun. Uslup ağır oldu. Rahat okunamadı. Kitap okuma alışkanlığı olanlara dahi ağır geldi.

Gazetenin 8 sayfa çıkmasıyla yoğunlaştığı doğrudur. Fakat zaten amaç da budur. Yani işçi sınıfının öncülerine daha çok konu hakkında daha derinlemesine bilgi vermek. Bu durumda İşçi Davası, burjuva basının günlük gazeteleri gibi okunmamalıdır. İşçi Davası, 5 dakikada bitirilen bir gazete olmamalıdır. Tersine, konular dikatle ve savunulduğu fikri anlamaya çalışarak okunmalıdır. Olayların yahut konuların değerlendirilmesinde ortaya çıkan yeni fikirler mutlaka kavranmalıdır. Okuyucu buna kendini zorlamalıdır. İşçi sınıfı hayatı anlamadan değiştiremez. Değiştirmek için mücadele edemez.

2 - Gazete, hem öncü işçilere hem maden işçilerine bir şeyler vermeli. Bu sayıda işçilerle ilgili haber az. Maden işçisine bir şey verilmemiş.

Bu eleştiri haksızdır. İşçilerle ilgili haber, sadece işçi olaylarını yansıtan haber değildir. İşçi sınıfı, hayatın bütün yönlerinden haber-

dar olmalıdır. Bütün sınıf ve tabakaların siyasetteki yerini, faaliyetlerini bilmelidir. Özellikle sermaye sınıfının ekonomik ilişkilerini, siyasetini izlemelidir.

Sermaye sınıfının kendi iç çelişkileri. Kapitalist düzenin sosyal hayata yaptığı olumsuz etkiler. Diğer ara sınıf ve tabakaların kapitalist düzenle uyumsuzlukları. Yine bu ara sınıfların işçi sınıfı politikasına karşı tavrı. İşte bütün bunları işçi sınıfı bilmek zorundadır. İşçi sınıfı, kendi bağımsız siyaseti yararına kullanmak için bu bilgilere sahip olmalıdır. İşçi sınıfı sosyalist mücadelede muzaffer olabilmek için hayatı bütünüyle kavramak zorundadır.

3 - Bu sayı, CHP gazetesi olarak alındı.

İşçi Davası'nda CHP kurultayının yazılması ve değerlendirilmesi, İşçi Davası'nı CHP gazetesi yapmaz. Bu sayıda Milliyetçi Cephe Hükümeti değerlendirilmektedir. Şimdi de İşçi Davası Milliyetçi Cephe'nin gazetesi mi olmuştur. Elbetteki değil. Kaldığı CHP'ye karşı, işçi sınıfının bağımsız siyaseti için en tutarlı eleştirileri İşçi Davası yapmıştır. CHP bugün, sermaye sınıfının iktidar partisi olmaya adaydır. Bu yüzden işçi sınıfı, CHP'nin siyasetindeki gelişmeleri izlemelidir.

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

• Gazetemiz satıcısı, gazeteyi ikinci defa satın alan bir işçiye sordu :

masını engellemek istediler. Daha sonra gazetenin yasak olmadığını,

men ki, sosyalist devrim tezi Türkiye'de sosyalist devrimin koşullarının olgunlaştığı «varsayımına» dayanmıyor. TİP bile bunu iddia etmiyor. Yazınızda kendinizi ele veriyorsunuz. Aynen şöyle diyorsunuz Bay H. Engin: «Şimdi bu koşulların subjektif nitelikte olanlarını, kendi iddiasına göre olgunlaştırmakla görevli olan TİP...» Ne demek oluyor? Hem sosyalist devrim tezinin koşullarının olgunlaştığı «varsayımına» dayandırdığını söylüyorsunuz hem de kalkıp TİP'in kendi kendini bu koşulların subjektif nitelikte olanlarını olgunlaştırmakla görevli saydığını söyleyerek, TİP'in bunu nereye kadar başarabildiğini koymaya çalışıyorsunuz, ilahi Bay H. Engin.

Sosyalist devrim tezi, sosyalist devrim koşullarının olgunlaştığı iddiasına dayanmıyor. Sosyalist devrimin maddi, yani objektif koşullarının varlığı temelinde dayanıyor. Lenin'den yaptığınız alıntı şunu ifade eder; Bolşevikler, varolan maddi temeller üzerinde sübjektif koşulları tamamlayarak sosyalist devrimi olgunlaştırmışlardır. TİP'in TİP olarak bunu yapıp yapamayacağı başka sorundur.

H. Engin ilginç bir soru daha soruyor: «Dünyanın hangi ülkesinde, troçkistlerin dışında bu tezi ileri süren tutarlı bir parti var?» H. Engin önce «tek yol devrim» sloganı ile «sosyalist devrim» tezini özdeşleştirdi, sonra da troçkistlerle sosyalist devrim tezinin savunucuları özdeşleştiriyor. Ben bu iki slogan arasındaki farkı yukarıda belirttim. Şayet H. Engin'in sorduğu soru sadece «tek yol devrim» tezi ve bunu savunan troçkistleri kastediyorsa, biz muhakkak ki tutarlı bir parti gösteremeyeceğiz. Böyle bir partinin tutarlı olabilmesi imkansızdır zaten. Şayet H. Engin'in sorusu sosyalist devrim tezini savunanları da içeriyorsa, ki öyle buna cevap verelim.

Kapitalist ülkelerde işçi sınıfının politik örgütü olarak sınıf mücadelesi yürüten tutarlı marksist - leninist örgütlerin stratejik hedefleri nedir? Örneğin 1969 zirve konferansı belgesinde yer alan (Kapitalist ülkelerle ilgili bölümünde) şu cümle neyi ifade eder? «Sağ ve sol oportünistlerin tam tersine olarak Komünist ve İşçi Partileri, ekonomik ve sosyal istekler ve ileri bir demokrasi için yapılan kavgaların güçlendirilmesine karşı çıkmamakta, ama bun-

ratik devrimin sorunlarıdır. Aşğılık küçük burjuva demokratlar sekiz ay bunlardan söz ettiler. Dünyanın en gelişmiş ülkelerinin hiç birinde bu sorunlar burjuva - demokratik çizgide tamamen çözülememiştir. Bizim ülkemizde ise bunların hepsine Ekim devrimi yasaması sayesinde (altını ben çizdim) çözüm yolları bulunmuştur.

«... Burjuva - demokratik devrimin başarılarını rus halkları yararına pekiştirmek amacıyla daha ileriye gitmek zorunda idik ve gittik. Bu yolda ilerlerken, burjuva - demokratik devrimin sorunlarını, bizim ana ve gerçek proleter - devrimci, sosyalist (Lenin yalnız 'proleter' kelimesinin altını çizmiştir. Diğer kelimelerin altını ben çizdim) eylemimizin bir «yan ürünü» olarak çözdük. Her zaman söylemişizdir. Reformlar devrimci sınıf kavgasının yan ürünleridir. Burjuva - demokratik reformların, sosyalist devrimin «yan ürün» leri olduğunu söyledik ve eylemimizle isbatladık...» (Altını ben çizdim)

«... Marksizm'in öteki kahramanları, Burjuva - demokratik ve proleter - sosyalist devrimler arasındaki bu ilişkiyi anlayacak yetenekte değillerdir. Burjuva - demokratik devrim, proleter - sosyalist devrime dönüşür ve ikincisi ilkinin halledemediği bütün sorunları çözer. Proleter - sosyalist devrim, Burjuva - demokratik devrimin eylemini pekiştirir...» (altını ben çizdim)

Lenin böyle koyuyor, burjuva - demokratik devrimle, proleter - sosyalist devrim arasındaki ilişkiyi. Ya siz ne diyorsunuz bay H. Engin? «İlle de ulusal demokratik devrim». Tıpkı, 1917 nisanı ve sonrasında Menşeviklerin ve Lenin'in «arşive» kaldırılmasını söylediği o «eski Bolşevik» ler gibi. Onlar da öyle diyordu; Burjuva - demokratik devrim tamamlandı. Sosyalist devrim atlamak olur. İlle de proletaryanın ve köylülerin demokratik diktatörlüğü.»

Peki neden «Çin seddi» bu kadar bağnazca savunuluyor? Bu sorunun iki cevabı vardır. Birincisi, saf sosyalist devrim aramak İkincisi, özel mülkiyet tutkusuna, Lenin'in o «illet» dediği tutkuya yakalanmak.

İkinci hastalığa yakalanmış olmanızı istemediğim için geçiyorum. Zaten öyle bir durumda söylenecek fazla bir şey de kalmazdı.

Saf sosyalist devrim aramanıza gelince; burjuva demokrasisi son sınırla-

duvarının dışına çıkmasıdır. Aşğılık burjuvazi. Yine olabilirlik. H. Engin ve Engin gibi düşünürler, neden acaba şu «ulusal» olan burjuvazilerini herhangi bir hareketi ile somutlayamıyorlar da «potansiyel» den, «olabilirlik» lerden bahsediyorlar. İşte kehanet denilen şey budur, bay H. Engin. Ne proletaryanın ne de proletaryanın dostlarının, somutlanmayan, falan ya da filanların öne sürdüğü «olabilirlik» lerine, kehanetlerine ihtiyacı yok.

c — Köylülüğün bir bütün olarak ele alınmayacağı, köylülüğün içindeki sınıfsal netleşmenin hızla geliştiği olgusu.

ç — Türkiye'de bir sosyal demokrat çizginin varlığı ve reformist hayallerle kitleleri peşinde sürüklediği olgusu.

d — Proleter enternasyonalizminin her geçen gün güç kazandığı, sosyalist sistemin kapitalist sisteme üstün geldiği, Detant politikasını emperyalizme kabul ettirdiği olgusu.

— B İ T T İ —

İŞÇİ DAVASI'NIN NOTU

Bu sayıda, geçen sayıda yayınladığımız M. Çubuk'a ait «NEDEN SOSYALİST DEVRİM» başlıklı yazının devamını yayınladık.

Bu sayfa ve bu yazı hakkında gazetemize eleştiriler geldi. «Bu yazının ne anlatmak istediği açık değil. Anlaşılması zor bir üslupla yazılmış. Bu yazı burada neden yayımlandı» dendi.

Yazının muhtevasına ve üslubuna yönelik eleştirileri biz cevaplayamayız. Amacımız, Türkiye sosyalist hareketi için zorunlu gördüğümüz «teorik tartışma» yı belirli ölçüde başlatabilmektir. Yayınladığımız yazının daha anlaşılır, kısa ve özlü olmasını biz de isterdik. Fakat başkasına ait yazıda değişiklik yapmayı uygun görmedik. Ancak okuyucularımızın bu konudaki eleştirilerini ileride bu sayfaya gelecek yazılarda titizlikle dikkate alacağız.

«Sizce bir işçi gazetesi nasıl olmalıdır?». İşçi şöyle cevap verdi : «Ancak şu kadarını söyleyebilirim. İşçi sorunlarını çok yazan bir gazete olmalı.» Örnek olarak, guruplu işçilerin 5.000 yövmiyeyi 25 senede dolduramadıklarını, bunun yazılmasının iyi olacağını söyledi. Bu arada onun yanındaki bir işçi söze karıştı. «Biz sendikacıları seçiyoruz. 2 - 3 ay bize şirin görünüyorlar. Ondan sonra E.K.İ.'yi mi yoksa bizi mi temsil ettiklerini anlamıyoruz» dedi. «Tezer'i yeniden seçecek misiniz?» diye sorulunca değiştireceklerini söylediler. «Yerine kimi seçeceksiniz?» diye sorulunca «namuslu arkadaşlarımızı seçeceğiz» dediler.

● İşçi Davası'nı önceden beri okuyan bir işçi şöyle dedi : «CHP'yi neden desteklemiyorsunuz. Bugün sağ partiler birleşmiş. Biz de daha birleşeceğimize siz bu hareketi bölüyorsunuz. Bu gazeteyi alan bir işçi eğer CHP'li ise ve bu gazetenin de CHP'ye karşı olduğunu anlarsa nereye baş vuracağını şaşıracaktır. CHP 141 - 142 ci maddeleri kaldırınca demokrasi gelişleyecek. Mücadele alanımız da genişleyecek.»

● Kilimli'de gazete satın alan bir işçi, «Demirel Sıkıyönetim getirecekmiş. Getirsin bakalım, nasıl getirecek» dedi. Yanındaki işçi de «Bu işçilerle yola çıkılmıyor. Birlik beraberlik oluşturamıyoruz.» dedi. Satıcı arkadaş kendisiyle konuşmak isteyince «çok uzun sürer hem burası da yeri değil» dedi.

● Sigorta hastanesinde gazete satılırken bacaklarından yaralı bir işçi «tamam arkadaş, bunları iyi yazıyorsunuz ama biraz da iş kazalarından söz edin.» dedi. Dahiliye servisinde yatan bir işçi de ciğerlerinden rahatsız olduğunu söyleyerek «bizi ocak yedi. Şimdi de yüzümüze bakan yok» dedi.

● Kozlu İhsaniye'de bir adam gazetenin satılmasını engellemek istedi. Bir başka işçi de ona müdahale ederek satıcı arkadaşına «Niye geri çekildin. Sen gazeteyi sat. Onlara aldırma.» dedi.

● Gazetemiz satıcısı, Çaycuma'da gazete satıyordu. Polisler gazete sat-

kanunlara uygun olarak çıktığını öğrendiler. Satışını serbest bıraktılar.

Yukarıdaki satış notları hakkında İşçi Davası'nın söyleyecekleri şu noktalarda toplanabilir:

İşçi Davası okuyucusu bir işçi «kendi aralarında birlik ve beraberlik oluşturamadıklarını» söylüyor. Bir başkası da işçilerin şimdiki sendika yönetimini değiştirme isteklerini dile getiriyor. «Namuslu arkadaşlarımızı seçeceğiz» diyor.

İşçiler, birlik ve dayanışma içinde olunca ne kadar güçlü olduklarını kendi tecrübeleri ile görüyorlar. Ortak sınıf çıkarları onları birlik ve dayanışmaya yöneltiyor. İşçilerin sınıf bilinci arttıkça birlik ve dayanışma da sağlamlaşıyor. Sermaye sınıfına karşı mücadeleleri başarı kazanıyor. Sosyalist işçiler ve aydınlar, işçi sınıfına mücadelesinde yol gösteriyor, öncülük ediyor.

İşçilerin birlik ve beraberlik oluşturabilmelerinin temel şartı sınıf bilincine sahip olmalarıdır. Bu görev, sosyalistlere, öncü işçilere düşmektedir. İşçiler elbette namuslu arkadaşlarını yönetime getirmelidir. Ama bu iş, dürüstlük yanında bilgi de ister, işçi sınıfına inanç da ister. Bu özellikler en başta sosyalist, öncü işçilerde vardır. Bu yüzden işçiler en başta sosyalist, öncü işçileri seçmelidir, yönetime getirmelidir.

İşçi Davası okuyucusu bir işçi ise CHP'yi desteklemeyişimizi eleştiriyor.

CHP, Milliyetçi Cepheyi oluşturan partiler gibi sermaye partisidir. İşçileri CHP'yi desteklemeye yönelmek, sermaye sınıfının peşine takmaktır. Halbuki işçi sınıfının siyaseti sermaye sınıfına karşıdır ve ondan bağımsız olmak zorundadır. Sosyalistlere düşen görev, işçi sınıfının kendi bağımsız siyasi partisini oluşturmaktır. Evet, sağ partiler birleşmiştir. Ama parti olarak birleşmiştir. İşçi sınıfı da, ancak kendi bağımsız siyasi partisine sahip olduktan sonra demokrasinin genişlemesini savunan bir sermaye partisile işbirliği yapabilir. Ama yine de o sermaye partisinin peşine takılmaz.

İŞÇİ DAVASI

Maden işçilerinin toplu sözleşmesinde UZLAŞTIRMA KURULU KARARI:

ÖNCÜ İŞÇİLER SENDİKA YÖNETİMİNE

Zonguldak Havzasında 55 bin maden işçisini ilgilendiren toplu sözleşme konusundaki görüşlerimizi aşağıda özetliyoruz :

SÖZLEŞME «BAŞARILI» DEĞİLDİR...

Bu sözleşme şu sıralar sermaye çevreleri tarafından yayılmak istendiği gibi «başarılı» bir sözleşme değildir. Sanki her şey tamamlanmış gibi sadece «ücret zamları» konuşulmaktadır. Aslında ilan edilen zamlar işçinin hakettiğinden çok azdır. Bugün bile yetersizdir. Kaldı ki yarın daha da değersiz olacaktır.

Maden işçisi gibi çok ağır şart-

kendilerine bilgi dahi vermediler. Ne zaman ki işçinin sabrı taşı ve eyleme geçti, o zaman ortada boy göstermeye başladılar.

Bu şartlarda yapılan bir sözleşmeden «başarı» beklemek hayaldir. Böyle konuşanların amacı işçileri avutmaktır. Onların demek istediği şudur: «Biz bekleyelim, hakkımızı verirler.» Aslında mücadelesiz hak alınmaz.

Eğer maden işçileri seslerini bir parça duyurmasaydı sözleşme bundan da düşük olurdu. Sözleşme başlamadan Merkez Atölyesi işçilerinin hazırladığı ve sendikaya

Birinci yıl

— Yeraltına 65 lira

— Yerüstüne 64 «

İkinci yıl

— Yeraltına 55 «

— Yerüstüne 54 «

Maden işçisi efkârlı!

(Foto : İŞÇİ DAVASI)

Zonguldak (Özel) — Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) ile Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) arasında altı aydır devam eden toplu sözleşme bir sonuca bağlanıyor.

Her iki taraf anlaşamayınca «Uzlaştırma Kurulu» na başvurmuştu. Bu kurul 29 Aralık 1976 Çarşamba günü kararını açıkladı. Karar Ankara'dan Zonguldak'a ulaşır ulaşmaz kısa zamanda bölgelere yayıldı. Aynı akşam saat 19.00 haberlerinde «ANLAŞMA İMZALANDI» diye radyodan duyuruldu. Ancak ortada henüz bir «anlaşma» yoktu. Sadece, tarafların arasını bulmak üzere verilmiş bir «karar» vardı.

Uzlaştırma Kurulu kararında şu noktalara yer verilmişti :

ÜCRET ZAMMI olarak yeraltında çalışan işçilerin gündeliklerine birinci yıl 65 lira, ikinci yıl için 55 lira verilsin. Yerüstünde çalışan işçilerin gündeliklerine de birinci yıl 64 lira, ikinci yıl 54 lira ÜCRET ZAMMI verilsin. Mevcut ikramiyelere birer maaş daha eklensin ve ayrıca ikramiyeler 26 gün değil 30 gün üzerinden verilsin. Gündeliklere her yıl için 50 kuruş üzerinden KIDEM ZAMMI ödensin. Halen 10 lira olan günlük yemek bedelleri 18 lira olsun. KIDEM TAZMİNATI her yıl için 30

günden 40 güne çıkarılsın.

Özet olarak bu şekilde olan Uzlaştırma Kurulu kararına karşı sendikacılar «açık» olarak bir şey demediler. Yalnızca bu kararı işveren kabul etmezse «Grev» yapacaklarını söylediler. Bu arada kendi kararlarını tespit etmek üzere 4 Ocak 1977 Salı günü Sendika Yönetim Kurulunun toplanacağını ve ertesi günü bir basın toplantısı yapacaklarını açıkladılar.

Önümüzdeki günlerde toplu sözleşme anlaşmazlığının Uzlaştırma Kurulu kararı paralelinde çözülmesi bekleniyor.

MADEN İŞÇİLERİ KONUŞUYOR

“ÇIKARDIĞIMIZ KÖMÜRÜ

BİZE ÇOK GÖRUYORLAR

larda çalışan, sağlığı ve hayatı her an tehlikede olan işçilerin karşısına geçip «bu zamlar çok» demek düpedüz onlarla alay etmektir. Çalışma ve yaşama şartları kökünden değişmedikçe maden işçisinin hakkı teslim edilemez.

Maden işçisinin derdi sadece üç beş kuruş zam koparmak değildir. Maden işçileri insan gibi çalışmak ve çoluk çocuğuyla insan gibi yaşamak istiyor. Sözleşmenin ne ücret zamları ne de sosyal hakları buna yetecek seviyede değildir.

SÖZLEŞME TEMELİNDEN BOZUKTUR...

Böyle bir sözleşme «başarısız» olmaya baştan mahkum edilmişti. İşin başında sendikacılar meseleyi saptırmıştı. Sendikacılar toplu sözleşme çalışmalarına işçileri katmaya çalışmadıkları için en büyük fenalığı yapmışlardı.

Baştan beri söylediğimiz gibi, isteklerin tespitinde, görüşmelerin devamında, anlaşmazlık çıkınca hep işçilere danışılmalıydı. İşçilerden habersiz tek adım atılmamalıydı. Sözleşme bağlanacak olsa da buna işçiler karar vermeliydi.

Oysa burada bunun tam aksi yapıldı, Sendikacılar işçiyi sendikaya çağırarak bir yana uzak tutmak için çalıştılar. Görüşmeleri bile Ankara'da yürüttüler. İşçiler topluca «direniş» yapmaya kadar

verdiği «tastak» ile maden işçilerinin Ekim ve Kasım aylarında yaptığı «toplu direnişler» sözleşmeyi biraz olsun yükseltmeye yaradı.

DELEGE SEÇİMLERİNE DİKKAT...

Önümüzdeki dönemde maden işçilerinin mücadelesinin yükselmesi için sendikadaki delege seçimlerinde çok dikkatli hareket edilmelidir. Bu seçimlerde işçi sınıfı gerçekten savunacak öncü işçileri liste başına getirmek şarttır. Ancak sınıf bilinci taşıyan ve işçi sınıfına inanan işçiler maden işçisinin haklarını koruyabilir. Eskilerin ne mal oldukları da zaten bellidir. Hepsinin kendi çıkarlarından başkasını düşünmediği ortadadır. Bunun için ne yapıp yapıp öncü işçileri sendikada söz sahibi duruma getirmelidir.

Sendikacılar bu mücadeleyi önlemek için bir sürü çirkef karıştıraraktır. İşçileri sindirmek için çeşitli baskılar yapmaya ve yaptırmaya uğraşacaktır. Bunları şimdiden bilmek ve ona göre hazırlanmak gerekir.

Sendikaları doğru yola sokacak olan işçilerin bizzat kendisidir. İşçiler kendi aralarından seçtikleri «ilerici», «devrimci» arkadaşlarının öncülüğünde başarıya ulaşacaktır.

Maden işçileri öncü işçileri sendika yönetimine seçecek güçtedir...

Zonuldak Maden İşçilerinin sözleşmesi konusunda Uzlaştırma Kurulu kararı açıklanmadan önce KOZLU bölgesine giden gazetemiz habercileri, işçiler ile şu görüşmeleri yaptılar :
Soru : Sözleşmeden bir haber var mı?

Cevap : Gözümüzü kulağımızı açtık, bekliyoruz.

Soru : Başka bölgelerde çalışan arkadaşlarınız ile görüşüyor musunuz?

Cevap : Çoğumuz buralardan ayrılmaz.

“Direnişten önce kimse yüzümüze bakmıyordu”

UZLAŞTIRMA KURULU'nun verdiği karar açıklandıktan sonra 1 Aralık 1977 Cumartesi günü KİLİMLİ üretim bölgesine gittik ve maden işçileri ile şu konuşmaları yaptık :

Soru : Kararı nasıl buldunuz?

Cevap : Bu zamlar bize ne fayda getirir? İki üç ay nefes alırız, o kadar. Dördüncü aya kalmaz, yine veresiye yazdırmaya başlarız.

Soru : Pahalılığı önlemenin yolu yok mu?

Cevap : Hükümet ve Belediye, isterse, pahalılığı önler.

Soru : Kararı işveren kabul etmezse ne olur?

Cevap : Hemen greve gideriz, ama, bizi kolayca greve bırakmazlar.

Soru : Ekim ve Kasım aylarında yaptığınız direnişlerin ne tesiri oldu?

Soru : Ailenizin geçim durumu nasıl?

Cevap : Hayat pahalı. Geçim zor. Her zaman yükü işçiler çekiyor. Hiç bir iktidar bizi düşünmüyor.

Soru : Sizi düşünmeyen bu partilere karşı ne yapmalı?

Cevap : Ben size sorayım, ne yapalım? Bize kendi çıkardığımız kömürü bile çok görüyorlar. Senede 1200 kilo kömür veriyorlar. Yetmediği için mecburen paramızla kaçak kömür alıyoruz. Ne kadar acı değil mi?

Soru : Yeteri kadar dinleniyor musunuz?

Cevap : Ne gezer. Bu pis kahvelerde bir iki laf ediyoruz. Çay kahve bira içip vakit öldürüyoruz.

Soru : Gazete okuyor musunuz?

Cevap : Bazı arkadaşların okuması yok. Bazımız da ara sıra okuyoruz.

Soru : Sendikacıardan memnun musunuz?

Cevap : Eskilerde iş yok. Gençlere bakalım.

İşçiler dumanlı kahvelerde oturuyor.

(Foto : İŞÇİ DAVASI)

Cevap : Elbette faydamız oldu. Bu direnişler birlik olduğumuzu gösterdi.

Soru : Bu hakları hükümet vermiş diyorlar, doğru mu?

Cevap : Kim demiş? Hükümet ne zaman bizi düşünmüş?

Soru : 1977 Bütçesinde en büyük para silahlanmaya ayrıldı. Buna ne dersiniz?

Cevap : Ben silahlanmaya karşıyım. Ama bazıları değil. Bir kısmı da polise verilmesin, askere verilsin diyor.

Aynı gün KOZLU / İHSANİYE bölümünde maden işçileri ile şu konuşmaları yaptık :

Soru : Kararı nasıl karşıladınız?

Cevap : Hiç yoktan iyidir.

Soru : İşveren kabul etmezse

greve gidecek misiniz?

Cevap : Sendika karar alırsa gideriz.

Soru : Son direnişlerin faydası oldu mu?

Cevap : Tabii oldu. Direnişten önce kimse yüzümüze bakmıyordu.

Soru : Sözleşmenin uzaması iyi mi oldu?

Cevap : Vaziyetimizi görüyorsunuz, daha ne diyelim?

Soru : Bu aldığımız haklar hayatınızı değiştirir mi?

Cevap : Değişen bir şey olmaz. Çünkü fiyatlar yine artacak.

Soru : Öyleyse siyasi mücadele yapmalı değil mi?

Cevap : Evet. Sendikada, Belediyede, Mecliste, Hükümette gerçek işçi temsilcileri olmalı.

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Barbaros Pak / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 TL, yıllık: 50 TL. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi: BAŞARAN Matbaası / Baskı: UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.